

Від правильного вибору форми безготівкових розрахунків залежить точність оцінки діяльності підприємства, виконання його планових завдань, своєчасність отримання коштів, оперативність і правильність утворення відповідних фондів [3, 104]. Безнадійні платежі – це одна з головних рис діючої системи розрахунків. Ми поділяємо думку науковців, що своєчасне погашення боргових зобов'язань є однією з головних ознак ефективного функціонування економіки в цілому і кожного її суб'єкта зокрема.

Список використаних джерел

1. Про затвердження інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті // Постанова Правління Національного банку України від 21.01.2004 р. № 22 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada>.

2. Баранецька О. В. Мельник Ю.В. Безготівкові розрахунки: теоретичні основи [Електронний ресурс].- Режим доступу:<http://www.stelmaschuk.info>.

3. Гнезділова О. М. Оптимізація системи безготівкових розрахунків / О. М. Гнезділова // Сучасні питання економіки і права. - 2011. - Вип. 2. - С. 100-105.

4. Терон І.В. Форми міжнародних розрахунків та критерії їх вибору [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://economy.nsc.ru>.

Коновал Сергій Володимирович,

студент економічного факультету

спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій

і адміністрування (за видами економічної діяльності)»

Подільського державного аграрно-технічного

університету, м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: доцент Покотильська Н.В.

ОСОБЛИВОСТІ ТА РОЛЬ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективне управління підприємством є можливим лише за умови виконання основних функцій менеджменту, першою з яких є планування. Планування діяльності є одним з елементів успішного ведення бізнесу. Планування – це процес визначення мети, завдань та заходів, які необхідно здійснювати, а також визначення програми діяльності і необхідних ресурсів для цього.

В сучасних умовах для успішного функціонування аграрних підприємств необхідно постійно аналізувати зовнішнє середовище і адаптуватися до його змін за допомогою формування гнучкої системи планування, що дозволяє своєчасно коригувати раніше встановлені показники. При цьому головне завдання планування полягає в розробці орієнтирів для подальшої діяльності шляхом виявлення можливих подій, чинників ризику, можливостей зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства, а також потреб ринку.

Планування – це процес складання плану діяльності підприємства на майбутній – плановий період, та передбачення контролю за його виконанням, корегування його в зв'язку зі зміною економічних та політичних обставин як на підприємстві, так і поза його межами.

План – це кількісне відображення цілей та розробка шляхів їх досягнення, мотивована модель дій, створена на основі прогнозу економічного середовища і поставленої мети.

План підприємства – це завчасно розроблена система заходів, що передбачає зміст, взаємодію ресурсів, обсяги, методи послідовність і строки виконання робіт. Це передбачена і підготовлена на плановий період програма організаційно-технічного, економічного і соціального розвитку підприємства, його підрозділів та техніко-економічні результати, які повинні бути досягнуті в плановому періоді в результаті реалізації цієї програми. Ця програма зведена в документ – план, який складається з двох частин – аналітичної, де наведені основні планові техніко - економічні показники на плановий період, та текстової, де наведені пояснювання до плану та деякі заходи щодо його виконання. План дозволяє підприємству оцінити наскільки реальне досягнення поставлених цілей, що допомагає, а що заважає це зробити [1].

Складаючи план користуються такими основними принципами, які визначають вимоги до системи планування та планів: науковість та точність; послідовність інтересів підприємства і держави; матеріальна зацікавленість працюючих; єдність планування; безперервність процесу; масовість; гнучкість.

Поняття "планування діяльності підприємства" можна розглядати в декількох аспектах: перший - загальноекономічний, який відповідає загальній теорії фірми, її природі; другий - конкретно управлінський, в якому планування виступає як важлива управлінська функція [2, с.10].

Планування об'єднує структурні підрозділи підприємства спільною метою, надає всім процесам односпрямованості й скоординованості, що дозволяє найбільш повно й ефективно використовувати наявні ресурси, комплексно, якісно та своєчасно розв'язувати різноманітні завдання управління [3, с. 8].

Теорія побудови економічних методів управління та результати аналізу господарської практики переконливо доводять, що одним з найвпливовіших важелів, який мають у своєму розпорядженні власники та топ-менеджмент підприємства, є безперечно, бізнес-план – документ, що відбиває у своєму змісті основні аспекти майбутнього, ґрунтується на результатах дослідження проблем, з якими може зіткнутись підприємство, окреслює способи їх вирішення.

Бізнес-план – розгорнутий документ, що містить обґрунтування економічної доцільності підприємницького проекту на основі зіставлення ресурсів, необхідних для його реалізації, і очікуваної вигоди (прибутку).

Бізнес-план – це комплексний плановий документ підприємницької діяльності, в якому передбачені заходи, спрямовані на реалізацію підприємницької ідеї, для одержання прибутку.

Бізнес-планування – це специфічна сфера ділових технологій, що є невід'ємною частиною будь-якого бізнесу, засіб залучення зовнішнього капіталу й підвищення ефективності бізнесу [3, с. 36].

Отже, система бізнес-планування вирішує такі основні стратегічні та тактичні завдання: оцінювання організаційно-управлінського та фінансово-економічного стану підприємства; аналіз зовнішнього бізнес-середовища підприємства, його сильних і слабких сторін діяльності; формування цілі, розробка стратегії і тактики конкурентної боротьби підприємства; визначення потреби та джерел надходження матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, необхідних для досягнення цілей підприємства; оцінювання фінансових результатів на перспективу та виявлення ризиків у діяльності підприємства; інформування працівників підприємства про цілі бізнесу й засоби їх досягнення; розроблення заходів з мотивації працівників підприємства на виконання

завдань підприємства тощо.

Усе це обумовлює зростання ролі бізнес-планування, вибору управлінського рішення для досягнення конкретних завдань господарювання перспективного та поточного характеру, спрямованих на покращення результатів господарської діяльності.

Вважаємо, що планування об'єктивно необхідне для забезпечення ефективної роботи економічних систем різного рівня. Особливо зростає його значення як фактора забезпечення успішної діяльності підприємства в довгостроковій перспективі, коли необхідно постійно враховувати зміну економічних реалій.

Список використаних джерел

1. Бізнес-планування в аграрних формуваннях: [Навч. посіб.] / [Г.Є. Мазнєв, О.О. Красноручий, В.С. Ніценко, Ю.І. Данько та ін.]; за ред. проф. Г.Є. Мазнєва. – Одеса: ТОВ «ЛЕРАДРУК», 2012. – 250 с.

2. Доманчук Д.П. Рекомендації з планування с.-г. виробництва / Д.П. Доманчук, Ф.П. Євмененко, В.П. Заборовський, Т.О. Шалагіна. - м. Кам'янець-Подільський, 1999 – с.62.

3. Древаль О.Ю. Планування діяльності підприємства: Конспект лекцій / О.Ю. Древаль. – Суми: Вид-во СумДУ, 2008. – 146 с.

Кравченко Олександра Олександрівна

аспірант Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету, м. Дніпропетровськ

Науковий керівник: д.е.н., професор Вініченко І.І.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Умови діяльності аграрних підприємств потребують поглибленого підходу до побудови процесу управління витратами, визначення його етапів і розкриття змісту кожного з них з урахуванням галузевої специфіки, ресурсного потенціалу й чинників середовища функціонування. На нашу думку, управління витратами як процес має передбачати: постановку управлінської проблеми; розробку управлінського рішення; реалізацію управлінського рішення; контроль за реалізацією управлінського рішення.

Вважаємо, що *перший етап процесу управління витратами* передбачає усвідомлення проблеми управління витратами, визначення її сутності, обґрунтування цілей і завдань управління витратами відповідно до стратегії розвитку підприємства, пошук альтернативних варіантів реалізації цілей і завдань управління витратами (розробка стратегій управління витратами).

Актуальність проблеми управління витратами з практичної точки зору обумовлюється усвідомленням більшістю керівників і спеціалістів того факту, що лише грамотне ставлення до витрат забезпечить досягнення бажаної ефективності господарювання. Для обґрунтування сутності проблеми управління витратами необхідно провести аналіз формування витрат та ефективності їх здійснення відповідно до цілей, які визначають напрям і результати розвитку підприємства. До завдань управління витратами відносять забезпечення такої взаємодії підприємства із середовищем, що дає можливість за рахунок оптимізації рівня витрат підвищити рівень власного потенціалу й довести його до рівня, необхідного для досягнення цілей успішного функціонування в перспективі. Після вибору цілі й формування завдань управління витратами здійснюється пошук